

“PEKING +10”

Verslag van de 49^e sessie van de “Commission on the Status of Women”

New York – (28/02/05-11/03/05)

I. Situering

Tien jaar na het [Peking Actieplatform \(BPfA\)](#) werd van 28/02/05 tot en met 11/03/05 de 49^e sessie van de “Commission on the Status of Women” (49^e CSW¹) georganiseerd. Deze zitting stond geheel in het teken van de evaluatie van het BPfA.

Deze 49e CSW werd voorbereid tijdens vijf regionale vergaderingen². België werd vertegenwoordigd tijdens de regionale vergadering van de [United Nations Economic Commission for Europe \(UNECE\)](#) van 13 december 2004 tot 15 december 2004 in Genève.

Tijdens de 49e CSW werd België vertegenwoordigd door een delegatie van 49 personen, zijnde beleidsmakers op federaal en regionaal niveau³, parlementairen en vertegenwoordigers van Niet-Gouvernementele Organisaties (ngo's). Aangezien de conferentie het statuut van een “high-level meeting” droeg, waren er eveneens een groot aantal ministers aanwezig.

II. Noodzaak tot herbevestiging van de bestaande verworvenheden

De belangrijkste conclusie uit de UNECE-vergadering had betrekking op de noodzaak tot **herbevestiging** van de verworvenheden uit het BPfA (1995) en de Peking +5- conferentie, d.w.z. de doelstellingen én de bijhorende (ondersteunende) tekst. Het plaatsen van nieuwe punten op de onderhandelingsagenda hield het risico in dat deze verworvenheden opnieuw onderhandeld zouden worden door de Verenigde Staten, die klaarduidelijk een conservatief standpunt innemen met betrekking tot seksuele en reproductieve rechten van vrouwen (o.a. het recht op abortus).

III. Onderhandelde documenten

De *politieke verklaring* en de *resoluties* werden in een eerste fase op het niveau van de Belgische coördinatie geanalyseerd en geamendeerd. Input vanuit de Belgische ontwikkelingssamenwerking was op dit niveau zeer belangrijk, aangezien heel wat ontwikkelingsthema's aan bod kwamen. De Belgische amendementen werden vervolgens dagelijks onderhandeld op het niveau van de Europese Unie. België werd hierin vertegenwoordigd door de Directrice van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen (dit op vraag van Minister Dupont) en een diplomaat van de Belgische Permanente Vertegenwoordiging. De Luxemburgse voorzitter heeft

¹ De CSW is een commissie van de Verenigde Naties die jaarlijks bij elkaar komt om zich te buigen over de positie van de vrouw en gendergelijkheid wereldwijd.

² Economic Commission for Africa (ECA), Economic Commission for Europe (ECE), Economic Commission for Latin America and the Caribbean (ECLAC), Economic Commission and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP), Economic Commission and Social Commission for Western Asia (ESCWA)

³ De Franstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

expliciet zijn waardering geuit voor de gedetailleerde, kritische en constructieve Belgische inbreng. Veel van de Belgische standpunten werden dan ook weerhouden in het Europese standpunt. Het gezamenlijke voorstel van de Europese Unie werd tenslotte door Luxemburg op het niveau van de CSW onderhandeld, waar een groot aantal van de Belgische amendementen niet weerhouden werden.

A. Politieke Verklaring:

Twee weken voor de 49^e CSW vond in NY de 43^e sessie van de "Commission on Social Development" plaats, die de 10^e verjaardag van de Top van Kopenhagen herdacht en uitmondde op een politieke verklaring. Om de 49e CSW niet als minderwaardig te laten blijken, hebben Canada en Nieuw Zeeland aangedrongen op een politieke verklaring. De Europese Unie ging hiermee akkoord, hoewel ze erop aandrong om een zeer korte verklaring te houden die niet zou leiden tot een heronderhandeling van de engagementen aangegaan tijdens het BPfA en de Peking+5- conferentie.

Het Bureau van de CSW heeft in de loop van de eerste week een draft van de politieke verklaring ter goedkeuring aan de verschillende delegaties voorgelegd.

De drie belangrijkste elementen van dit document waren:

1. een hernieuwd engagement om het BPfA en het slotdocument van de Peking+5-conferentie te realiseren;
2. de noodzaak tot het integreren van een genderperspectief in de evaluatie van de [Millennium Verklaring](#);
3. de noodzaak tot het nakomen van de [Conventie m.b.t. de Eliminatie van Alle Vormen van Discriminatie van Vrouwen](#) (CEDAW).

De Verenigde Staten hebben hierop een controversieel amendement ingediend⁴ dat:

1. het recht op abortus betwistte;
2. een verbod op het introduceren van nieuwe mensenrechtenbepalingen afdwong.

Hierin werden ze enkel gesteund door het Vaticaan. Dit amendement – en het risico dat de originele verklaring niet door alle leden zou worden goedgekeurd – had een grote impact op de sfeer en de inhoud van de conferentie.

Resultaat:

- 1) De politieke verklaring werd uiteindelijk goedgekeurd zonder het amendement van de Verenigde Staten.
- 2) Een aantal lidstaten van de Verenigde Naties legden een verklaring af:
 - verklaring van de VS en het Vaticaan: herhalen hun standpunt met betrekking tot abortus, beklemtonen dat de documenten van het BPfA en de Peking+5-conferentie geen nieuwe rechten creëren en niet juridisch bindend zijn, benadrukken het belang van "de ABC-methode" (Abstinence, Be faithful and Correct and consistent condom use where appropriate");
 - verklaring van IJsland, Panama, Mexico, Nicaragua en Mexico: verklaren eveneens dat de herbevestiging geen nieuwe rechten creëert.

⁴"...do not create any new international human rights, and that they do not include the right to abortion."

B. Resoluties:

Naast de politieke verklaring stonden ook 10 resoluties op de agenda.

De Verenigde Staten dienden twee resoluties in ("Economic Advancement for Women en "Reducing Demand for Trafficked Women and Girls") die wegens hun controversiële inhoud zwaar onderhandeld werden.

1) "Economic Advancement for Women" - Verenigde Staten (VS):

- Belangrijkste elementen uit de resolutie: sterke nadruk op het ondernemerschap van vrouwen en op economische aspecten, zonder vermelding van sociale elementen en de rol van de overheid.
- Proces: de tekst werd omwille van de talrijke kritieken paragraaf per paragraaf gestemd. De VS weigerde om amendementen van de Europese Unie en G77 met betrekking tot sociale rechten en de verwijzing naar de conventies van ILO over te nemen. Dit leidde tot het indienen van amendementen via stemming tijdens de slotsessie zelf. De oorspronkelijke tekst was dermate gewijzigd dat de VS de resolutie wilden intrekken. Aangezien het ontwerp reeds geamendeerd was, was dit niet meer mogelijk. De VS heeft wel haar sponsorschap ingetrokken.
- Resultaat: bij stemming goedgekeurd.

2) "Reducing Demand for Trafficked Women and Girls" (VS)

- Belangrijkste elementen uit de resolutie: de tekst behandelde oorspronkelijk enkel de vraagzijde van de mensenhandel en mensenhandel werd vooral vertaald in prostitutie onder de term "commercial sexual exploitation". Alternatieve termen als "economic sexual exploitation" en "commercial and sexual exploitation" waren voor de VS onbespreekbaar.
- Resultaat:
 - de resolutie is goedgekeurd zonder stemming;
 - in de compromistekst wordt aandacht geschonken aan preventie, rehabilitatie en reïntegratie en aan de verschillende vormen van exploitatie;
 - België, Hongarije, het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Duitsland hebben een korte, gezamenlijke verklaring afgelegd die benadrukte dat de strijd tegen mensenhandel een brede benadering veronderstelt, zoals vermeld in het [Palermo Protocol](#).

3) "Mainstreaming a gender perspective into national policies and programmes" – Verenigd Koninkrijk en Bangladesh

- Belangrijkste elementen uit de resolutie:
 - noodzaak strijd tegen stereotypen;
 - zowel jongens als meisjes dienen betrokken te worden in de strijd voor gendergelijkheid;
 - de overheid dient voldoende gezondheidsdiensten te voorzien die gemakkelijk toegankelijk zijn voor vrouwen.
- Resultaat: consensus

4) "HIV/Aids" – South African Developing Countries (SADC)

De VS hebben bij het aannemen van deze resolutie nog eens de gelegenheid genomen om aan te halen dat de verworvenheden van het BPfA en de Peking +5-conferentie géén recht gaven op nieuwe rechten voor vrouwen, en bijgevolg het recht op abortus niet inhielden.

- Belangrijkste elementen uit de resolutie:
 - vrouwen en meisjes kunnen enkel tegen hiv/aids beschermd worden, als er voldoende gezondheidszorg en gezondheidszorgdiensten zijn, daarbij inbegrepen Seksuele en Reproductieve Gezondheid;
 - jongens en meisjes moeten goed geïnformeerd worden in een strijd tegen stereotypen én als middel om hun kwetsbaarheid voor het hiv/aids-virus te verlagen.
- Resultaat: doorverwijzing naar de 50e CSW.

5) *"Instraw" (G77)* :

- Belangrijkste elementen uit de resolutie: de resolutie werd ingediend om de rol te benadrukken van Instraw bij de herziening van het BPfA.
- Resultaat: de Belgische delegatie was vooral van oordeel dat Instraw geen interessant mechanisme is binnen de Verenigde Naties om de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen en dat het in die zin belangrijk is dat er geen engagementen worden gevraagd van de lidstaten. Binnen de EU-coördinatievergadering was er consensus over dit standpunt.

6) *"Situation of Women and Girls in Afghanistan" (Europese Unie)*

De Europese Unie diende dezelfde resolutie in tijdens de 48^e CSW. Het document richt zich tot de Afghaanse regering met de vraag:

1. tot vrijwaring van alle fundamentele rechten en vrijheden van vrouwen en meisjes en;
2. om een actieve participatie van Afghaanse vrouwen in het politieke, economische en sociale leven te waarborgen.

7) *"Situation of and Assistance to Palestinian Women" (G77)*

Deze resolutie werd eveneens tijdens de 48^e CSW ingediend.

- Belangrijkste element uit de resolutie: sterke nadruk op verzoek aan alle lidstaten om alle maatregelen te treffen ter bevordering van het vredesproces.
- Resultaat: stemming waarbij enkel de Verenigde Staten tegenstemmen en Israël en IJsland zich onthouden.

8) *Voorstel tot benoeming van een speciale rapporteur "on Laws that Discriminate Against Women"*

Dit voorstel werd ingediend door Rwanda en gecosponsord door de Afrikaanse landen, Argentinië en Brazilië.

De takenomschrijving van de speciale rapporteur:

- Informatie inwinnen en centraliseren over wetten die discriminerend zijn voor vrouwen en een effectief antwoord geven op deze informatie;
- aanbevelingen doen om deze wetten te elimineren;
- onderzoeken van "best practices".

Het mandaat van de speciale rapporteur zal tijdens de 50^e CSW bepaald worden.

Bij de onderhandelingen is er door verschillende lidstaten nadruk gelegd op het feit dat niet alle lidstaten de CEDAW conventie hebben geratificeerd (waaronder de VS) en dat eerst en vooral op dit niveau inspanningen dienen geleverd te worden.

9) *Women and natural disasters (Filippijnen)*

De resolutie heeft betrekking op de integratie van een genderperspectief bij hulp na rampen. Bij oorsprong ging het om een resolutie die was toegespitst op de situatie van vrouwen en meisjes na de ramp met de Tsunami, terwijl er binnen de Europese Unie een consensus was over het feit dat het een meer algemene resolutie zou moeten worden over het integreren van de genderdimensie na elke natuurramp.

10) *“Indigenous Women” (Bolivia)*

Het doel van deze resolutie is de integratie van de problematiek van de inheemse vrouwen in de verschillende conventies van de Verenigde Naties, het BPfA en de Millennium Development Goals.

IV. Conclusie

Een evaluatie van tien jaar Peking Actieplatform wijst uit dat er vooruitgang is geboekt, bijvoorbeeld in het verhogen van de participatie van vrouwen aan onderwijs en politieke besluitvorming. Toch blijft er een lange weg te gaan.

De herbevestiging van de Peking Consensus kan een zwak resultaat lijken. Maar gezien de huidige politieke context in de Verenigde Naties, is een herbevestiging van de bestaande verworvenheden (inclusief seksuele en reproductieve rechten!) een moeilijke en essentiële prestatie.

Van prioritair belang is nu, gesterkt door deze herbevestiging, de genderdimensie te integreren in de [“2005 Summit on the Millennium Declaration”](#) (New York - september 2005). Het bereiken van de Millenniumdoelstellingen is enkel mogelijk door een verbetering van de positie van vrouwen wereldwijd en dus via een gendergevoelige analyse en aanpak van alle doelstellingen van de “Millennium Declaration”. Dat was ook de centrale boodschap van Kofi Annan: *“The most important fact remains: women themselves have the right to live in dignity, in freedom from want and from fear. When the world’s leaders gather here in September to review progress in implementing the Millennium Declaration, I hope they will be able to take urgent action accordingly”*.